

Urbanisme contra memòria històrica: can Giralt, a Corró d'Avall

Maria Fornas Roca

Regidora de Sal-CUP
a les Franqueses del Vallès
maria.fornas@lesfranqueses.cat

Un projecte d'urbanització del sector comprès entre els carrers Verge de Montserrat, Sant Joaquim, la carretera de Ribes i la carretera de Cànoves, a Corró d'Avall, amenaça de destruir un jaciment arqueològic, una zona verda en ple nucli urbà i un edifici històric, potser l'únic del patrimoni industrial a les Franqueses: la nau de can Giralt, construïda en el tombant del segle XIX i que als anys 30 va ser reformada per allotjar el mercat municipal.

Segons alguns testimonis, la nau de Can Giralt havia estat coneguda com *la Goma*, perquè s'hi fabricaven preservatius. L'any 1936 l'Ajuntament de les Franqueses encarregà a l'arquitecte racionalista Manuel Subiño i Ripoll (1904-1984) el projecte de rehabilitació de l'edifici per a plaça de mercat. Tal i com expliquen alguns testimonis, però, va funcionar sobretot com a magatzem i punt de distribució dels productes de les col·lectivitzacions alimentàries i agrícoles. El llibre sobre l'alcalde Montserrat editat per l'Ajuntament l'any 2019 (*Del somni republicà a la foscor de la dictadura*, pàgines 72-75) conté una fotografia aèria amb la situació exacta de la nau i imatges dels plànols del projecte de 1936. L'any 1985 encara es podia veure la façana de l'edifici al fons d'un solar de la carretera de Ribes, on més tard es va construir un edifici de tres plantes que va acabar d'ocultar la nau.

L'any 1939 les noves autoritats locals franquistes van desmantellar el mercat. Així ho acorden a la reunió de la gestora municipal: *"Plaza mercado: Retirar los mostradores, luces y los restantes objetos de propiedad municipal, existentes en el edificio que*

TODD VAN HOESEAR

Can Giralt s'havia conegut com 'la Goma' perquè s'hi fabricaven preservatius. Al 1936 es va fer la rehabilitació per a plaça de mercat

fue plaza-mercado instalada por el Ayuntamiento marxista, con el objeto de retornar el edificio a sus legítimos propietarios y, al efecto, se comisiona al Concejal Delegado de Fomento para llevar a efectividad dicha diligencia." L'any 1959 ja hi consta, en el Registre de la matrícula de contribució industrial, l'empresa Agroquímica del Vallès, que actualment encara hi manté una mínima activitat.

Res de tot això no s'esmenta al document Modificació puntual del PGOU de les Franqueses del Vallès, àmbit sol industrial clau VI entre els carrers Verge de Montserrat, Sant Joaquim, Sant Antoni i la UA-21B, aprovat provisionalment pel ple de l'Ajuntament el dia 20 de desembre de 2018. L'única referència que s'hi troba és la descripció: "En el front de la carretera de Cànoves hi ha una façana amb tanca que dona accés a una nau industrial que existeix a l'interior de l'illa, on es desenvolupa una activitat de barreja de pigments."

Aquesta modificació del PGOU preveu construir habitatges a la zona i allargar el carrer Sant Antoni fins a la carretera de Cànoves, cosa que implica enderrocar l'edifici històric de Can Giralt, a més de destruir una àrea verda privada que conté arbres de més de 40 anys i de posar en perill el jaciment arqueològic de la bòbila Ramoneda, inclòs [fitxa CAV-15] en el Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic de les Franqueses, datat el març de 2000.

Resulta si més no sorprenent que mentre el Govern municipal presenta al·legacions al projecte de desdoblament de la línia R3 perquè afecta un jaciment arqueològic i àrees verdes protegides, no tingui en compte aquest mateix criteri a l'hora de modificar el PGOU al nucli de Corró d'Avall, i que mentre proclama l'interès per la preservació de la memòria històrica, projecti destruir-ne un testimoni.

De solucions urbanístiques, n'hi ha. Esperem que també hi hagi voluntat política per protegir aquest element rellevant del patrimoni del municipi.